



Reactie Gert-Jan Segers
Symposium 'Liefde voor de rechtsstaat', 1 september 2017

Ieders gelijkheid voor de wet is een genadegave van God. Het recht – de wet – biedt ruimte. Fukuyama zei over die gelijkheid voor de wet, de democratische rechtsstaat, daar daarvoor geen duurzaam alternatief is. Ik ben het met hem eens.

In Egypte heb ik gezien dat minderheden daar het onderspit delven. Als je de wet en het recht niet aan je kant staan, is er geen vrijheid. Ik voel een heilige verontwaardiging ten opzichte van deze schending van de rechtsstaat. Er moet open ruimte zijn voor iedereen. Dat betekent ook open ruimte voor wat haaks staat op het evangelie.

Doordat ik zelf altijd tot een minderheid heb behoord, maar ook door wat ik in Egypte heb gezien, heb ik een angst gekregen voor de macht van de meerderheid. Dit heeft er ook toe geleid dat ik minder positief ben over de weerbaarheid van de rechtsstaat. We hebben geen enkele garantie dat de democratische rechtsstaat het overleeft tegenover kwade krachten.

Ik denk aan de dreigende afschaffing van de rituele slacht; het gemak waarmee een honderd jaar oude vrijheid terzijde werd geschoven benauwde mij zeer. Als deze vrijheid terzijde kan worden geschoven, kan dat ook gebeuren met andere vrijheden. In dit geval zijn het niet *checks en balances* die de vrijheid kunnen redden, maar de Eerste kamer. We hebben in Nederland ingebouwd dat het moeilijk moet zijn voor een meerderheid om het recht naar zijn hand te zetten. Daarin zien we al dat een rechtsstaat weerbaar moet zijn ten opzichte van de meerderheid.

De democratische rechtsstaat biedt vrijheid en ruimte. Maar soms moeten we de rechtsstaat tegen bedreigingen van buitenaf beschermen. Als organisaties misbruik willen maken van hun vrijheid om die te gebruiken voor het inperken van de vrijheid van de ander, is er een grens bereikt. Ook dat is recht; ook dat hoort bij de rechtsstaat.